

Bestuursverslag De Werf 2013

Basisschool De Werf: op weg naar een integraal kindcentrum

1. De Werf: een nieuwe toekomst op basis van een stabiele organisatie

De Werf is een algemeen bijzondere basisschool die onderwijs verzorgt op grondslag van vrije persoonlijkheidsvorming. De school biedt een sterk inhoudelijk onderwijsprogramma en een goede zorgstructuur en schenkt extra aandacht aan beeldende, muzikale en lichamelijke vorming. Het team van De Werf werkt vanuit betrokkenheid en professionaliteit aan een stimulerende omgeving waarin kinderen zich veilig kunnen ontwikkelen en optimaal kunnen presteren. De Werf is gevestigd in Zandijk. De leerlingen komen vanuit geheel Zaanstad, de grootste vertegenwoordiging is afkomstig uit Zandijk en Wormerveer.

Voor De Werf staat het jaar 2013 in het teken van de voorbereiding op de realisatie van nieuwbouw voor de school. Belangrijkste ontwikkeling daarbij is de voorgenomen vorming van een integraal kindcentrum (IKC) in samenwerking met een kinderopvangorganisatie.

Kinderopvangorganisatie Partou is de partner die De Werf heeft geselecteerd voor de realisatie van het IKC. Doorslaggevend bij de keuze voor Partou zijn geweest de ervaring van deze organisatie met vernieuwende vormen van kinderopvang, de pedagogische visie en het gegeven dat elke locatie een unieke identiteit en een eigen gezicht kan hebben.

Het IKC krijgt vorm vanuit de onderwijsvisie van de Werf. Bij de selectie van een architect speelden behalve professionaliteit en degelijkheid van het bureau ook het vermogen aan te sluiten bij de visie van de school en aantoonbare ervaring met en eigen opvattingen over duurzaam ontwerpen. Na een uitgebreide selectie is architecten- en ingenieursbureau Kristinsson geselecteerd als de uitvoerende architect. Inmiddels is er een goedgekeurd voorlopig ontwerp. In 2014 zal het definitief ontwerp worden vastgesteld en zal de aanbesteding van de bouw plaatsvinden.

De werkzaamheden rond de voorbereiding van de nieuwbouw en de vorming van een IKC zijn zowel voor het bestuur als voor de directie van De Werf intensief. Dat is één van de redenen om, in elk geval gedurende dit tweeledige proces, de directie te versterken met een adjunct-directeur. Bekeken wordt of deze functie zal worden gecontinueerd na de oplevering van de nieuwbouw en de start van het IKC. Daarbij wordt rekening gehouden met de omvang van de school en de complexiteit van een IKC t.o.v. die van een reguliere basisschool. Daarnaast is professionele ondersteuning ingeschakeld voor beide projecten, het nieuwbouwproces en de vorming van een IKC.

Net als de afgelopen jaren is ook 2013 voor De Werf een stabiel jaar gebleken. Dat is in belangrijke mate te danken aan een gemotiveerd team. Het personeelsverloop is nihil, het ziekteverzuim gering, de directie functioneert in goede samenwerking met het bestuur en kan rekenen op breed draagvlak onder het personeel. De school heeft dit jaar niet te maken gehad met ontslag en daarbij behorende vergoedingen. Daarnaast groeit het aantal leerlingen gestaag.

Het vrijwilligersbestuur is in 2013 aangevuld met drie kandidaat-bestuursleden. Deze zijn deels de beoogde opvolgers van het huidige zittende dagelijkse bestuur (voorzitter, penningmeester en secretaris). De functie van secretaris is reeds ingevuld. Het zittende bestuur beschikt over steeds meer kennis en ervaring en heeft goed zicht op relevante ontwikkelingen. Om de continuïteit van het bestuur te waarborgen, draaien de kandidaat-bestuursleden mee naast de zittende leden .

De betrokkenheid van ouders bij de school is onverminderd groot. Dat blijkt naast participatie in onder meer de medezeggenschapsraad uit het feit dat de inzet van vele ouders een scala aan binnen- en buitenschoolse activiteiten mogelijk maakt.

Extra aandacht is er geweest voor de ontwikkeling van het cultuurplan. Een lid van het bestuur heeft samen met een leerkracht met specifieke expertise op dit terrein het nieuwe

cultuurplan opgesteld. Dit plan is de leidraad voor de culturele activiteiten in 2014 en de jaren daarna.

1.1 Onderwijskwaliteit

a. Onderwijsvisie

Nadat de onderwijsvisie op vrije persoonlijkheidsvorming eerder was geactualiseerd, is de visie ook in 2013 onderwerp van gesprek gebleven binnen de school. Aandachtspunt is nu vooral het vertalen van de uitgangspunten naar het werken in de groep. In de onderwijskundige vergaderingen die zes maal per jaar worden gehouden, wordt besproken wat de visie concreet betekent voor de leerkrachten en hun houding ten opzichte van de leerlingen.

b. Werken met taken

In 2013 is binnen het team nagedacht en gesproken over het werken met taken. Doel is dat hier concreter vorm aan wordt gegeven en meer harmonisatie in komt. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan meer differentiatie binnen deze taken.

c. Bespreken en vastleggen onderwijskundige doorgaande lijn

In het schooljaar 2012-2013 zijn afspraken rond het leesonderwijs vastgelegd, over het hanteren van de methode, de lesopbouw, de doorgang van groep 3 naar 4, en moeilijkheden die leerkrachten tegenkomen. Voor begrijpend lezen is een nieuwe methode aangeschaft. Gedurende het schooljaar wordt verder gewerkt aan het vastleggen van de doorgaande leerlijn. Binnen het team komen de afspraken met betrekking tot klassenmanagement en de doorgaande lijn van groep 1/2 naar groep 3 regelmatig aan de orde. Het bespreken van de doorgaande lijn kan leiden tot aanpassingen in het onderwijs, waardoor een nieuwe manier van werken ontstaat. In 2013 zijn ook de klassenbezoeken geïntensiveerd.

Verder is de school op de woensdagochtend van start gegaan met een Plusklas voor leerlingen die een extra uitdaging aankunnen.

d. Monitoring

Om de resultaten goed te kunnen monitoren, worden de resultaten van alle leerlingen in het leerlingvolgsysteem na de toetsen besproken met de Intern Begeleider en de betrokken leerkracht. Deze bespreking geeft als resultaat de groepshandelingsplannen en evaluatie.

Op de groepshandelingsplannen wordt nu verder ingezet.

e. Professionalisering

In het schooljaar 2012-2013 is het team geschoold in:

- Anti-pestbeleid: de methode No Blame.
- Scholing over hoogbegaafde leerlingen.
- Scholing over werken met iPads in de klas.
- Opstellen groepshandelingsplannen.

1.2 Onderwijsprestaties en inspectie

In groep 8 zitten in het schooljaar 2012-2013 32 leerlingen.

Van hen zijn er 6 naar het VWO gegaan, 3 naar HAVO/VWO, 6 naar HAVO, 17 naar het VMBO. In 2013 geldt voor De Werf het basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs, wat betekent dat er voor de inspectie geen aanleiding is tot zorg of verscherpt toezicht. Op 9 september 2013 is de Inspectie van het Onderwijs op school geweest voor een Periodiek Kwaliteits Onderzoek. Het inspectierapport is in te zien via www.onderwijsinspectie.nl.

1.3 Personeel

Het onderwijs is een gebied dat permanent aan verandering onderhevig is onder invloed van vakinhoudelijke, maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. Het is een voortdurende uitdaging om daar effectief op te anticiperen en te reageren. Voor het personeel relevante ontwikkelingen in 2013 zijn onder meer de verdere invulling van LB-functies, nadat in 2010 een start is gemaakt met de functiemix; de aangekondigde veranderingen rond Passend Onderwijs; en de eigen professionele ontwikkeling. Ook is in 2013 geïnvesteerd in scholing.

1.4 Bestuurlijke samenwerking

De positie van een zelfstandige basisschool is in bepaalde opzichten lastig, bijvoorbeeld omdat er verschillende overlegstructuren zijn waarin doorgaans niet de afzonderlijke scholen maar de vertegenwoordigende koepelorganisaties met elkaar om tafel gaan. De Werf onderhoudt structureel contact met de koepels in Zaanstad en laat zich in bepaalde gevallen vertegenwoordigen door Zaan Primair. Zelf heeft De Werf in 2013 actief deelgenomen in de beleid- en adviesgroep Passend Onderwijs. Tegelijkertijd ervaart De Werf dat een eigenstandige positie ook voordelen biedt, bijvoorbeeld in financiële zin en in het directe overleg met de gemeente over nieuwbouw. De samenwerking met de gemeente Zaanstad wordt als positief ervaren. Vooralsnog zal De Werf als zelfstandige school verder gaan. De vorming van een IKC in samenwerking met kinderopvangorganisatie Partou zal de komende jaren ook een nieuwe dynamiek opleveren.

1.5 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De Werf heeft sinds jaar en dag een structurele wachtlijst. Dat op basis van demografische ontwikkelingen in de regio krimp verwacht had kunnen worden, doet niets af aan de onverminderde animo van ouders om hun kinderen op De Werf geplaatst te krijgen. Het is daarom belangrijk dat zij hun kinderen in een vroeg stadium aanmelden. De school plaatst de kinderen op volgorde van aanmelding, bij een overschot komen kinderen op de wachtlijst. Vanaf het schooljaar 2012-2013 is een extra kleutergroep gestart.

1.6 Huisvesting en voorzieningen

Eind 2011 is definitief toestemming verkregen voor realisatie van nieuwbouw voor De Werf, op de huidige locatie. In de huidige planning wordt ervan uitgegaan dat de nieuwbouw op zijn vroegst midden van het schooljaar 2015-2016 kan worden betrokken. Doordat in het schooljaar 2012-2013 een extra groep is gestart, was er geen andere keuze dan de gemeenschappelijke ruimte/aula in te zetten als lokaal. Het huidige schoolgebouw wordt daarmee nog intensiever gebruikt dan voorheen, wat een druk legt op de voorzieningen en op het team. Gezien de verwachte nieuwbouw wordt alleen noodzakelijk onderhoud gepleegd en worden geen langetermijninvesteringen meer gedaan in het huidige pand.

1.7 Afhandeling van klachten

Er zijn in het jaar 2013 geen klachten ontvangen door het bestuur.

1.8 Bezoldiging bestuur en directie; Wet Normering Topinkomens (WNT)

Het bestuur van De Werf is een onbezoldigd vrijwilligersbestuur. Het geldt dat door scholen die ressorteren onder grote besturen/koepelorganisaties wordt besteed aan bestuurs- en managementkosten (zo'n 10 tot 12% van de lumpsum) komt bij De Werf ten goede aan het onderwijs. Indien noodzakelijk wordt door het bestuur externe expertise ingehuurd. Er zijn in 2013 geen beloningen uitgekeerd aan directie of medewerkers die uitstijgen boven de bezoldigingsmaxima zoals genoemd in de Wet Normering Topinkomens.

1.9 Intern toezicht en governance code

Het bestuur van De Werf legt jaarlijks verantwoording af aan de Algemene Ledenvergadering. Statutair zijn drie leden van de vereniging belast met intern toezicht. Een verslag van de Algemene Ledenvergadering is te vinden op de website van de school. In 2013 zijn adviesgesprekken gevoerd over de instelling van een nieuwe Raad van Toezicht, in combinatie met het omzetten van de verenigingsvorm naar een stichting, waarbij vanzelfsprekend de statuten zullen worden aangepast. De uitkomst van deze gesprekken zal tot een afronding gekomen in 2014. Voor de aanpassing is toestemming nodig van de Algemene Ledenvergadering.

Het bestuur onderschrijft de basisprincipes zoals vastgelegd in de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs en handelt daarnaar voor zover dat in alle redelijkheid en billijkheid van een vrijwilligersbestuur mag worden verwacht.

2 Financiën

De financiële en personele administratie is voor het jaar 2013 nog ondergebracht bij Dyade in Utrecht. Vanaf 2014 is Groenendijk Onderwijs Administratie in Sliedrecht aangewezen als administratieve samenwerkingspartner. Verder heeft de school een eigen parttime medewerker voor administratieve ondersteuning. De planning- en controlcyclus bestaat uit een jaarlijkse begroting die per kwartaal aan de realisatie wordt getoetst, een meerjarenbegroting op kasstromen, exploitatieresultaat en leerlingenprognose, en uit een jaarlijkse verantwoording in de jaarrekening.

In verband met de nieuwbouw van de school, die onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur tot stand komt, gaan komende jaren grotere kasstromen over de bankrekening van De Werf dan normaliter het geval is. De bestedingen rondom de nieuwbouw worden bevoorschot door de gemeente Zaanstad, zodat De Werf te allen tijde liquide blijft. De Werf wordt in het nieuwbouwproces professioneel ondersteund, de gemeente is mede beslissend bij het vaststellen van de fasedocumenten. In het volgende hoofdstuk wordt nader ingegaan op het financieel beleid, de behaalde resultaten, het treasurybeleid en de toekomstprognose.

2.1 Toetsingskader financiële positie

Het toetsingskader van de PO-raad biedt het volgende overzicht voor De Werf:

<i>Financiële kengetallen</i>	<i>aanbeveling</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>	<i>Risico-indicatoren</i>
solvabiliteit 1 (EV/TV)	> 20%	54,1%	67,5%	solvabiliteit < 30%
liquiditeit (current ratio)	0,5 - 1,5	1,7	2,1	liquiditeit < 1
rentabiliteit	0% - 5%	-1,2%	1,1%	3 jaar < 0
kapitalisatiefactor	< 60%	42%	38%	kapitalisatiefactor < 60%

De liquiditeit kent nog een overschrijding van de bovengrens, terwijl al wel een dalende trend zichtbaar is. De liquiditeit zal naar verwachting verder dalen en in 2016 binnen de signaleringsgrenzen vallen vanwege geplande investeringen. Overigens is een bufferliquiditeit op basis van risicoanalyse noodzakelijk voor een klein schoolbestuur. Ook dit moet in de beoordeling worden meegenomen. De rentabiliteit is door de ondergrens geschoten als gevolg van het (begrote) verlies. Dit zou voor 2014 en wellicht ook voor 2015 het geval kunnen zijn als gevolg van de groei die de school doormaakt. Naar verwachting zullen de overige waarden de komende vijf jaar blijven voldoen aan de norm van het toetsingskader en zal de rentabiliteit vanaf 2016 binnen de aanbevolen marges vallen.

2.2 Verantwoording financieel beleid

Door middel van het financiële hoofdstuk hierna en de in het bestuursverslag genoemde cognitieve opbrengsten geeft De Werf een transparant beeld van de behaalde doelen en resultaten.

2.3 Continuïteitsparagraaf

Naar aanleiding van de uitbreiding op de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) zijn hieronder de kengetallen en financiële gegevens opgenomen voor het verslagjaar en de drie daaropvolgende jaren, die in 2013 onderwerp van gesprek zijn geweest bij de begrotingsbesprekingen.

Kengetallen	2013	2014	2015	2016
Personele bezetting	18,8	18,8	20,0	20,0
- Management/directie	1,0	1,7	1,7	1,7
- Onderwijzend personeel	16,5	15,8	16,8	16,8
- Overige medewerkers	1,3	1,3	1,5	1,5
Totaal aantal leerlingen	294	300	320	320

Toelichting: de school kent een wachtlijst en verwacht een groei door te kunnen maken waarbij 320 leerlingen als bovengrens is vastgesteld door het schoolbestuur. Dit is in samenspraak gegaan met de Gemeente en de andere schoolbesturen in Zaanstad. Verwacht wordt in 2014 een adjunct-directeur aan te stellen.

Activa	2013	2014	2015	2016
- Materiële vaste activa	178	180	188	220
- Vorderingen	89	100	100	110
- Liquide middelen	333	236	200	162
Totaal activa	600	516	488	492
Passiva	2013	2014	2015	2016
- Eigen vermogen	325	278	250	284
- Voorzieningen	21	20	20	30
- Kortlopende schulden	254	218	218	178
Totaal activa	600	516	488	492

Toelichting: door de nieuwbouw gaan komende twee jaar grote geldstromen over de bankrekening van De Werf. De uitgaven worden voorgefinancierd door De Gemeente Zaanstad. Dit is zichtbaar in de balans van 2013. Vanaf 2016 (na ingebruikname van de nieuwe school) zal weer worden aangevangen met het vormen van een onderhoudsvoorziening.

Raming van baten en lasten	2013	2014	2015	2016
Rijksbijdragen	1.206	1.214	1.252	1.351
Overige baten en rente	179	151	151	151
Totaal baten	1.385	1.365	1.403	1.502
Personele lasten	1.148	1.186	1.198	1.210
Materiële lasten	253	226	233	258
Totaal lasten	1.401	1.412	1.431	1.468
Saldo	-16	-47	-28	34

Toelichting: de resultaten staan enigszins onder druk omdat De Werf zich in een groeisituatie bevindt en de financiering een jaar achterloopt (t-1). De school blijft alert op de resultaten maar de verwachting is dat bij een stabiel leerlingenaantal van 320 een gezonde exploitatie mogelijk is waarbij het ondersteuningsprofiel van De Werf in stand kan worden gehouden.

2.4 Risicoparagraaf

Het bestuur oefent zijn wettelijk voorgeschreven en niet-wettelijke taken naar beste eer, geweten en kunnen uit. Voor zover bekend voldoet De Werf aan alle vigerende wet- en regelgeving. In de opzet van de governance structuur en door gebruik te maken van de diensten van een in het onderwijs gespecialiseerd administratiekantoor is naar de mening van het bestuur voldoende scheiding van taken en toezicht aangebracht om financiële risico's beheersbaar te houden.

Het belangrijkste risico voor een zogenaamde eenpitter (één basisschool onder één bestuur) betreft de ontwikkeling van de leerlingenaantallen. De Werf heeft een stabiel leerlingenaantal. De belangstelling voor de school is groot, waardoor er vrijwel altijd een wachtlijst bestaat. In de nabije toekomst zal dit naar verwachting zo blijven. Het stabiele leerlingenaantal zorgt gedeeltelijk voor een solide financiële basis, hoewel mutaties op de peildatum van 1 oktober behoorlijk forse fluctuaties in de rijksbijdrage kunnen veroorzaken. Bezuinigingen door de overheid, in combinatie met kostenstijgingen, vormen een van het leerlingenaantal afgeleid risico voor De Werf.

Het tweede risico ligt op het gebied van het opzetten van een integraal kindcentrum (IKC) in combinatie met het betrekken van een nieuw pand waarin het IKC zal worden gevestigd. Hoewel het aanbestedingsrisico zal worden gedragen door de gemeente Zaanstad blijft er een restrisico voor de Werf. Een gedegen structuur van stuurgroep, project- en werkgroepen in combinatie met extern ingehuurde expertise voor de ontwikkeling van het fysieke pand en de vormgeving van een samenwerkingsovereenkomst, moet de risico's nog verder inperken.

Als derde risico geldt het management van de school. Het zittende bestuur zal voor een goede overdracht zorgen naar zijn opvolgers. Er is ruimte in de begroting om ondersteuning voor het bestuur in te huren als dat nodig is. Het bestuur heeft het volste vertrouwen in de expertise en kwaliteiten van de schooldirectie. Gezamenlijk bewaken zij de realisatie van de strategische doelstellingen van de school. Goede leeropbrengsten en ook meer zachte resultaten, zoals een goede sfeer op school, dragen bij aan de uitstraling en aantrekkingskracht van de school.